

केंद्र / राज्य पुरस्कृत सुरक्षित शहर प्रकल्पांतर्गत
मुंबई शहरासाठी “ महिला सुरक्षितता पुढाकार योजना ”
राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक :पीएडब्ल्यू-१११७/प्र.क्र.७१९/विशा-६
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक - ३१ जानेवारी, २०१९

- संदर्भ:-** (१) पोलीस आयुक्त, मुंबई यांचे पत्र क्र.०७/CP/Addl/C.P.Crime/२०१८, दि.२१/०१/२०१८ व दि. ०३/०४/२०१८
(२) गृह मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र.File no.२/१/२०१७/CCTNS&(ERSS Division), दि. २३/०३/२०१८
(३) महिला व बाल कल्याण मंत्रालय(Nirbhaya Cell), भारत सरकार यांचे पत्र क्र.१८/२१/२०१७-Nir, दि. १२/०३/२०१८
(४) पोलीस आयुक्त, मुंबई यांचे पत्र क्र.२३१/२०१८/(अपोआ/गुन्हे), दि. ३१/०३/२०१८ व दि.१८/०७/२०१८
(५) गृह मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. २/२/२०१८-NERS(WS-II), दि. २८/०९/२०१८

प्रस्तावना :-

सार्वजनिक ठिकाणी महिलांवर होणा-या अत्याचाराच्या घटनांवर परिणामकरीत्या आळा घालण्याच्या दृष्टीने व त्यांच्या सुरक्षिततेसंदर्भात कायमस्वरूपी उपाययोजना करण्यासाठी केंद्र शासनाच्या गृह तसेच महिला व बाल कल्याण मंत्रालयाने सुरक्षित शहर प्रकल्पांतर्गत महिला सुरक्षितता पुढाकार योजना राबविण्यासंदर्भात देशातील मुंबई सह दिल्ली, हैद्राबाद, कोलकत्ता, लखनौ, चेन्नई, बेंगलुरु, अहमदाबाद या आठ शहराची निवड करून सदर योजना राबविण्यास मान्यता दिलेली आहे. सदर योजना सन २०१८-१९ ते सन २०२०-२१ या तीन वर्षात राबविण्यात येणार असून योजनेमध्ये केंद्र/ राज्य हिस्सा ६०:४० या प्रमाणात आहे. प्रस्तुत योजनेसाठी केंद्र शासनाने रु.२५२.०० कोटी इतक्या निधीस मान्यता प्रदान केली आहे. यानुसार सुरक्षित शहर प्रकल्प अंतर्गत मुंबई शहरासाठी मंजूर निधीच्या अनुषंगाने मंजूर केलेल्या रु. २५२.०० कोटीपैकी ६० % प्रमाणे केंद्र हिस्सा १५१.२० कोटी व ४०% प्रमाणे राज्य शासनाचा हिस्सा रु. १००.८० कोटी इतका असणार आहे. केंद्र शासनाने देशातील निवडक आठ शहरांसाठी सुरक्षित शहर प्रकल्प अंतर्गत दिलेल्या मान्यतेनुसार मुंबई शहरासाठी महिला सुरक्षितता पुढाकार योजनेतील शिर्षनिहाय खर्चाचा तपशिल खालीलप्रमाणे आहे.

(रु. कोटीत)

अ.क्र. Sr.No.	शिर्षनिहाय Heads	तपशिल Particulars	रक्कम Amount	टक्केवारी Percentage
१.	तंत्रज्ञान विषयक Technology	देखरेख , दृश्य स्वरूपातील संवेदनशील ठिकाण, मागोवा व निराकरण , सामाजिक प्रसार माध्यमांचा दुरुपयोग करणा-यांचा शोध घेणे / सायबर न्यायवैद्यक व मोबाईल डाटा टर्मिनल्स विकसित करणे. Surveillance, SOS Hotspot, Track-me Solution, Social Media Abuse Tracking / Cyber Forensics, Mobile Data Terminals	१८०.००	७१.३९
२.	क्षमता विकास Capacity Building	अधिकारी प्रशिक्षण Training of Officers	२०.००	७.९३
३.	प्रसिध्दी / जागरूकता Awareness	पोलीस दिदी, सामाजिक आणि मुद्रीत माध्यमे, कार्यक्रम Police Didi, Social & Print Media, Events	२२.००	८.७२

४.	Outreach	मदत व पुनर्विलोकन कक्ष, गस्त आणि प्रतिसाद, वाहने, सामाजिक सर्वेक्षण Helpline & Review Desk, Patrol & Response Vehicles, Social Survey	२३.००	९.१२
५.	संकीर्ण Miscellaneous	प्रकल्प व्यवस्थापन खर्च, तृतीय पक्ष लेखापरीक्षण Project Management Cost, ३ rd Party audit	७.१५	२.८४

मुंबई शहरासाठी महिला सुरक्षितता पुढाकार योजना राबविण्यासंदर्भात गृह मंत्रालय, भारत सरकार यांनी दिनांक २८.०९.२०१८ च्या पत्रान्वये उपलब्ध केलेल्या निधीचा तपशिल खालील प्रमाणे आहे :-

(रु. कोटीत)

अ.क्र. Sr.No.	तपशिल Items	रक्कम Amount
१.	मुंबई शहर महिला सुरक्षितता पुढाकार योजना - मंजूर प्रकल्प एकूण किंमत Total Project cost approved for Safe City Project in Mumbai	२५२.००
	मंजूर एकूण प्रकल्प किंमतीपैकी केंद्र शासनाचा हिस्सा (६०%) Central share of total cost of Project (६०%)	१५१.२०
	मंजूर एकूण प्रकल्प किंमतीपैकी राज्य शासनाचा हिस्सा (४०%) State share of total cost of project (४०%)	१००.८०
२.	निधी वितरणासाठी मंजूर एकूण प्रकल्प किंमतीपैकी पहिला हप्ता First installment of total project cost approved for release	१४५.७९
	वितरीत निधी केंद्र हिस्स्याचा पहिला हप्ता (६०%) Central share of first installment being released (६०%)	८७.४७
	वितरीत निधी राज्य हिस्स्याचा पहिला हप्ता (४०%) State share of first installment to be released by State (४०%)	५८.३२

सदर योजने अंतर्गत अशा प्रकारच्या गुन्ह्यांसंदर्भात Hotspots निश्चित करणे, देखरेख करणे, अस्तित्वातील CCTV क्षमता वाढविणे, तपास अधिकारी, अभियोक्ता आणि न्यायिक अधिका-यांना प्रशिक्षण, कम्युनिटी पोलीसींग आणि त्वरीत प्रतिसाद जी.आय.एस मॅपिंगचा तसेच झोपडपट्टीतील लैंगिक अत्याचार, गैरवर्तन, जनमानसात जागरूकता, सोशल मिडियावरील गुन्ह्यांना आळा घालणे, पोलीस प्राधिकरणाची क्षमता वाढविणे इत्यादीचा समावेश करण्यात आला आहे. सदर बाब विचारात घेऊन मुंबईमध्ये महिलांवरील अत्याचाराच्या गुन्ह्यांना प्रतिबंध करण्यासाठी केंद्र पुरस्कृत सुरक्षित शहर प्रकल्पांतर्गत महिला सुरक्षितता पुढाकार योजना राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय:-

१. गृह मंत्रालय, भारत सरकारने दिलेल्या निर्देशानुसार मुंबईतील महिलांवरील अत्याचाराच्या गुन्ह्यांना प्रतिबंध करण्यासाठी पोलीस आयुक्त, मुंबई यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावास अनुसरून केंद्र शासनाच्या सुरक्षित शहर प्रकल्पांतर्गत महिला सुरक्षितता पुढाकार योजना ६० :४० या प्रमाणात राबविण्यास खालील अटीच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर प्रशासकीय मान्यता खालील अटीच्या अधीन राहील.

१) केंद्र शासन, गृह विभागामार्फत वितरीत करण्यात आलेला निधीचा विनियोग/खर्च केंद्र / राज्य शासनाच्या प्रचलित नियमानुसार विहीत पद्धतीने येणा-या किंमतीनुसार व शिर्षनिहाय विहीत करण्यात आलेल्या एकूण वित्तीय मर्यादेच्या अधीन राहून व यासंदर्भातील वित्तीय औपचारिकता सुचनांचे पालन करून पूर्ण करण्यात यावी.

२) कोणत्याही परीस्थितीत प्राप्त निधी संचित (parking) स्वरूपात ठेवण्यात येऊ नये. यानुषंगाने प्राप्त निधीचा विनियोग झाल्यानंतर विहीत कालावधीत योग्य त्या विवरणपत्रात उपयोगिता प्रमाणपत्र (utilization certificate) सादर करावे. प्रस्तुत योजनेचे मंजूर प्राधिकारी म्हणून केंद्रशासनाच्या आवश्यकतेनुसार अंतर्गत लेखापरिक्षणासाठी यासंदर्भातील लेखे अद्यावत ठेवण्यात यावे.

सदरहू योजनेतर्गत केंद्र शासनाने मंजूर केल्याप्रमाणे यासाठीच्या सेवा विहीत कार्यपद्धतीचे पालन करून घेण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

३) उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाच्या शासन निर्णय क्र. भांखसं-२०१४/प्र.क्र.८२ भाग-III/उद्योह४ दि.३०.१०.२०१५अन्वये वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या इतर शासन आदेशान्वये विहीत केलेल्या कार्यपद्धतीचे काटेकोरपणे अवलंब करण्यात यावा.

४) मंजूर बाबींची अनुज्ञेयता व वापर यानुषंगाने शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या नियमांचे/धोरणांचे/आदेशांचे कार्यपद्धतीचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.

५) सदर योजनेची अंमलबजावणी पोलीस आयुक्त, मुंबई यांनी करावी.

६) सदर योजनेवरील खर्च, “ मागणी क्र.बी-१०,४०५५पोलीसांवरील भांडवली खर्च ०० ,२०७ राज्य पोलीस (दत्तमत),(००) (१३) सुरक्षित शहर प्रकल्प, मुंबई शहर महिला सुरक्षितता योजना (केंद्र हिस्सा ६०%)(४०५५ ****) ५० इतर खर्च, ५१ मोटार वाहने, ५२ यंत्रसामग्री व साधनसामग्री ” तसेच “ मागणी क्र.बी-१० ,४०५५ पोलीसांवरील भांडवली खर्च ०० ,२०७ ,राज्य पोलीस (दत्तमत) ,(००) (१४) सुरक्षित शहर प्रकल्प, मुंबई शहर महिला सुरक्षितता योजना (राज्य हिस्सा ४० %) (४०५५ ****), ५० इतर खर्च ,५१ मोटार वाहने, ५२ यंत्र सामग्री व साधनसामग्री ” या लेखाशिर्षांतर्गत मंजूर अनुदानातून पोलीस आयुक्त, मुंबई यांनी भागवावा.

सदर प्रयोजनासाठी या लेखाशिर्षांतर्गत प्राप्त होणारा निधी खर्च करण्यासाठी अपर पोलीस आयुक्त, गुन्हे मुंबई यांना नियंत्रण अधिकारी व वरीष्ठ प्रशासकीय अधिकारी, गुन्हे कोष (मुंबई) यांना आंहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

२. हा शासन निर्णय दिनांक २२/०१/२०१९ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयानुसार तसेच वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ व्यय-७, ३३८२९११, दिनांक ०५/१२/२०१८ अन्वये दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

३. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०१९०२०११७३५३१२६२९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने सांक्षातिक करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(गणेश काथवटे)

कक्ष अधिकारी, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा.विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानसभा / विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई

४. मा.राज्यमंत्री (गृह/ शहरे) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा.राज्यमंत्री (गृह/ ग्रामीण), वित्त व नियोजन यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
७. पोलीस आयुक्त, मुंबई.
८. अधिदान व लेखाधिकारी/निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
९. वित्त विभाग (का.व्यय-७), मंत्रालय, मुंबई.
१०. निवड नस्ती (विशा-६) कार्यासन , गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.